

Українська Русский English

Зброю витягають грішники, натягують лука свого, щоб перестріляти жебраків та вбогих, заколоти правих серцем. Зброя їхня ввійде в серце їхнє і луки їхні поламаються.

Володимир Мономах, великий князь київський (1113–1125), державний і політичний діяч

ГОЛОВНА

НОВИНИ

ГАЗЕТА

ФОТО

ВІДЕО

МАГАЗИН

АРХІВ

УКРАЇНА INCOGNITA

ФОНД "ДНЯ"

ПЕРЕДПЛАТА

ГАРЯЧІ ТЕМИ

Війна Росії проти України

Коронавірус

Інтервенція Росії

Вони загинули за нас

Повідомте про новину

Війна як спосіб перевірки партнерства

Нові виклики українсько-угорських взаємин

Маріан Токар

29 березня, 2022 - 13:19

Поширити 28

Твіт

ФОТО REUTERS

В історичному аспекті політичні відносини між Україною та Угорщиною можна називати по-різному. Сусідство впродовж багатьох століть до 20-го особливих проблем не викликало. Однак глобальні трагедії людства, починаючи саме з 20 століття, змінили стан «спокою». Правляча еліта в Угорщині неодмінно відзначалася непомірними амбіціями, пафосним популізмом і... поразками. Так! Угорський народ, завдяки сліпій волі їхніх еліт, знову і знову потрапляв у прогашну пастку. Згадайте Першу світову війну, Другу світову. Напередодні тієї останньої у 20

столітті цивілізаційної трагедії Угорщина віроломно окупувала Карпатську Україну і в 1939 році втопила її в крові, знищивши сотні карпатських січовиків і мирного населення. В 1943 році 105-та угорська дивізія в складі німецько-фашистських військ здійснила нелюдську каральну операцію проти мирного населення в Корюківці на Чернігівщині, де було знищено, спалено живцем близько 7000 українців. Лише в одному населеному пункті! Корюківська трагедія стала наймасштабнішим актом проти людяності стосовно мирного населення за всі роки тієї страшної війни. Принесено чимало й іншого горя угорськими військами на українські землі. Але час минув...

В останні роки, особливо за періоду прем'єрства в Угорщині Віктора Орбана відчутною стала близькість з режимом Путіна. Про це вже написано чимало. Одним із наслідків такої «дружби» стали і політико-конфліктні непорозуміння з Україною, які час від часу, ніби за певною вказівкою, виникали в просторі двосторонніх відносин. Але попри очевидну штучність конфліктних ситуацій, які виникали в українсько-угорських взаєминах на офіційному рівні, факти свідчать і про тісну співпрацю двох країн у багатьох сферах буденного суспільно-політичного, економічного та культурного життя. Найперше, Угорщина проголосила постійну офіційну підтримку суверенітету та територіальної цілісності України. Схвалила вона і євроінтеграційні прагнення України, включно з ідеєю приєднання до ЄС за прискореною процедурою.

І справді, за останні роки з боку Угорщини пошавилася й підтримка та реальна допомога у питаннях інфраструктурної децентралізації, медичного устаткування (особливо антиковідного), інших аспектів матеріального добробуту громадян України не тільки в прикордонному Закарпатті. І знову ж таки, попри це, час від часу виникали ситуативні проблеми, які вказували на начебто недружні стосунки між українцями й угорцями. Хроніка цих обставин і подій добре висвітлена в публічному просторі. Цікаво, що про антиугорську пропаганду на Закарпатті найчастіше суспільство дізнавалося не від угорців, а від росіян або проросійських агентів у вигляді відповідних ЗМІ та інших лобістів (!). Це чітко вказує на те, кому насправді вигідне посилення протиріч між сусідами та роздмухування конфліктів.

За останні декілька років, до нинішньої агресії, у провокаторів був лише один давно випробуваний аргумент – мова. Питання угорської мови кружляло в проблемному колі й особливим чином било відлунням по її використанню в органах публічної влади та в освітніх процесах як материнської (рідної). Навіть питання децентралізації та адміністративно-територіальної реформи не вдалося використати в негативному ракурсі, оскільки вона проведена була в Закарпатті в дусі врахування інтересів угорської національної меншини та тих територіальних громад, де ця спільнота найбільше представлена. І насправді, час показав, що, по-перше, все далеко не так як подається пропагандистами, Україна дотримується всіх національних і європейських нормативно-правових актів, а по-друге, всі питання взаємно узгоджуються і ця практика дієва.

Тобто, якщо відкинути популістську ширму й штучно підтримувану недружню пропаганду, то всі питання вирішуються у звичний політико-дипломатичний спосіб і

БЛОГИ

Сергій Грабовський

Українці таки стали бандерівцями – подякуємо Путіну!

Юрій Райхель

Втручалися і втручатимемося. Допомагали і допомагатимемо

Василь Ільницький

Про нашу Пам'ять. І нашу Перемогу

Андрій Сенченко

Молдавський плацдарм путіна

Ігор Ісиченко

Отруйні плазуни

Погода 10.05.22, вечір

Погода у Києві

+13°

вологість: 41% тиск: 751 мм

вітер: 2.0 м/с, північний

Погода на sinoptik.ua

ПЕРЕДПЛАТИТИ «ДЕНЬ»

КУПИТИ КНИЖКУ

час). Відтак, робимо висновок – зацікавлена у конфліктних ситуаціях між Україною та Угорщиною тільки Росія.

Так, сьогодні Угорщина – член європейської родини, рівноправний представник Європейського Союзу, цивілізованого і демократичного співтовариства. А в Україні сьогодні війна. Весь цивілізований світ ось уже більше місяця співпереживає з українцями і робить максимальні зусилля, щоб зупинити цю найстрашнішу трагедію 21 століття. Особливу роль у допомозі відіграє ЄС, де кожен із його членів усвідомлює важливість своєї частини підтримки. Ось тут з'являється і шанс виправити помилки минулого у непростих угорсько-українських відносинах.

Адже зараз, в умовах гострої фази агресії Росії проти України, змінився акцент обставин співпраці між державами ЄС, а отже змінюється й акцент проблемних моментів. Водночас, російській агресор намагається діяти підступно і в тилу, і на зовнішньополітичній арені, одним із ключових завдань чого є посварити партнерів, змінити усталені й узгоджені вже форми взаємин. Тому і зараз путінський режим намагається робити інформаційні вкидання про наміри угорської меншини створити фейкову республіку на Закарпатті, заявляє угорське населення ніби розпорошено з боку українців тощо. Прикметно, що інформація про це знову ж таки надходить або від російських, або від відверто проросійських джерел, що вже доведено і викрито СБУ.

Сьогодні на порядок денний вийшло питання матеріально-фінансової підтримки України з боку країн ЄС і НАТО. Що ми спостерігаємо? Перш за все, заради справедливості необхідно сказати, що з початку лютевої агресії Росії, офіційний Будапешт започаткував широкомасштабну місію з гуманітарної допомоги, затвердив програму прийому біженців з України. І понад 300 тисяч українців вже перетнули кордон із Угорщиною. Здавалося б, відносини починають виходити на інший рівень. Але, на жаль не все так однозначно.

На фоні всезагальної підтримки України державами Європейського Союзу та НАТО, політика угорської влади щодо допомоги Україні дещо вирізняється. Зрозуміло, що в основу такої обережності «формально» чи «неформально» закладено національні інтереси країни. Але ж вони є у кожній країні ЄС, вони є і в тих, хто підтримує Україну матеріально, в тому числі й у військовому плані.

Які ж дії офіційного Будапешта, насамперед, дивують на фоні загальноєвропейської підтримки України?

Перше. Економічні санкції у сфері енергоносіїв проти Росії Угорщина не підтримує через ніби енергозалежність від країни-агресора. Але залежні частково й ті, хто готові відмовитися від них. Якщо під іншим кутом глянути на поїздку прем'єра Віктора Орбана до Росії перед початком широкомасштабного вторгнення в Україну й отримання знижки на газ, то це не є виправданням такої поведінки. Як бачимо, ця позиція вперто є незмінною. І вигода є очевидною – ціна на газ вп'ятеро нижча, ніж для інших, плюс кредит для запуску Пакшської АЕС.

Друге. Відмова від транзиту через свою територію військової допомоги також виглядає дивною. Офіційний Будапешт, на відміну від інших сусідів – членів НАТО, вважає це втягуванням Угорщини у війну. Але сусідні словаки і румуни у такій же зоні «комфорту», як і угорці. І вони не тільки не відмовляються, а й пропонують збільшення інтенсиву відповідних коридорів. Принципова позиція угорців стосувалася і розміщення на території Угорщини додаткових сил НАТО. Але вже немає цієї «принципової» позиції. Після саміту 24 березня це питання знято з порядку денного – лідер блоку Єнс Столтенберг заявив, що в Угорщині буде розміщена додаткова бойова група, як і в Словаччині, Румунії, Болгарії (в країнах Балтії та Польщі вони вже були зосереджені раніше).

Третє. Публічні заяви про те, що зброя, надана Україні, може вистрілити проти закарпатських угорців, викликає незрозуміння навіть у самих етнічних угорців. Угорці Закарпаття – це громадяни України, які так само захищають свою Батьківщину від російських окупантів, як і решта співвітчизників, і роблять все, щоб війна не прийшла у їхні домівки, на Закарпаття. Війна йде в усій Україні. І зброя ураження, яку застосує Росія проти мирного населення України, не вибирає лише українця, угорця, словака чи росіянина. Це загроза життю всім без виключення. Це загроза, яка не має меж. Угорській владі слід усвідомити, що допомагаючи Україні, вони рятують в тому числі й представників угорської меншини України. З іншого боку, не можна захистити етнічних угорців при небажанні надавати засоби захисту і не можна в цій ситуації залишатися нейтральним.

Зрештою, «обережність» офіційного Будапешта виглядає досить дивно на фоні рішучих позицій урядів Польщі, Словаччини, Чехії, що в кінцевому результаті може призвести до погіршення відносин з партнерами по Вишеградській четвірці. І це днями вже сталося – міністр оборони Чехії Яна Чернохова відмовилась приїхати в Будапешт на офіційну міністерську зустріч країн цієї групи через позицію Угорщини щодо допомоги Україні. І розцінюємо це як початок ізоляції Угорщини офіційними колами європейських партнерів. Очевидно, далі буде...

То ж навіщо виглядати «диваком» на фоні такої суцільно-європейської підтримки України? Це ж не плюс для перспектив єдності ЄС. І «галочка» ця навряд чи буде зарахована в Кремлі, адже, як показує досвід, Кремль нападає, в першу чергу, на тих, кого вважає найближчим. Винищення російськомовного населення Маріуполя, Херсона, Харкова тому яскравий приклад. Ну, хіба що в офіційного Будапешта інші плани, про що вже реагувала віце-прем'єр-міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій

ВАЖЛИВО 16:05 росія пішла війною проти об'єднаної Європи, - Зеленський у парламенті Словаччини

Коли угорський уряд, з одного боку, надсилає справді важливу гуманітарну допомогу і з відкритим серцем приймає українських біженців, що не може не викликати щирої подяки українців, заяви офіційних осіб про ненадання зброї, про не підтримку закриття неба над Україною, про небажання платити ціну війни, в першу чергу, відмовившись від російських енергоносіїв, виглядають ще більшим дисонансом. Адже, якщо і далі виступати проти перелічених заходів, то кількість біженців лише зростатиме, а отже і ціна війни для Угорщини – також. Зрозуміло, що і гуманітарна допомога, і кошти, які виділяються на утримання біженців – це те, що вкладає угорська держава в підтримку України, це ціна, яку Угорщина вже платить. Допомігши Україні зупинити наступ, Угорщина цю ціну зменшить, адже зменшиться потік біженців.

Ще одне. Угорські посадові особи постійно говорять, що вони роблять те, що від них просить угорська громада за кордоном. А представники угорської громади, які воюють у лавах українських збройних сил, потребують підтримки закриття українського неба, зброї і захисного обладнання. Відмова в цьому, звісно, не нівелює значення надання іншої гуманітарної допомоги та прийому біженців, але ставить багато питань. Але пам'ятаймо! Україна вдячна за все! І Угорщина допомагає багато в чому. Але в цій ситуації потрібно ще більше. Потрібна як матеріальна, так і моральна підтримка. Адже ми поруч, ми сусіди, дуже близькі. І на всіх нас дивиться світ. А часи змінюються зараз дуже швидко.

Крах правил міжнародної безпеки змінює правила міжнародних відносин. Усі країни світу переосмислюють своє місце в них. Зверніть увагу, що навіть Німеччина, інші «скептики» та традиційно нейтральні країни, як Швейцарія, й ті надають допомогу Україні, і навіть зброєю. А Польща, з якою також були в історії протиріччя з українцями, і навіть набагато серйозніші, ніж з угорцями, враз відкинула все непотрібне і сьогодні є величезним партнером і другом України. Чим не приклад?!

Ще один важливий момент. Угорський народ. Угорське населення набагато більш категоричне у підтримці України, ніж їхня влада. В Угорщині проживає значна частина родичів українців. Там проживає велика українська громада. І в Угорщині люди розуміють трагедію, в якій опинилася Україна. Вони співпереживають цей жах і об'єдналися, щоб максимально допомогти і підтримати. Можливо й офіційна політика зміниться після виборів, які ось-ось відбудуться в країні.

Тому, було б добре, якби офіційні кола Угорщини переглянули свою позицію щодо допомоги Україні. Не можете допомогти військовою технікою, то сприяйте наданню захисного обладнання. Україна цінує кожного, хто сьогодні стоїть на захисті Демократичної Європи та її цінностей. Крім того, як безпосередній сусід України Угорщина могла б запропонувала себе регіональним координатором допомоги для біженців, внутрішньо переміщених осіб, і це належним чином було б оцінено в ЄС. Адже горе не буває самотнім...

Маємо переконання, що сучасна демократія, а саме вона є збірним образом Європейського Союзу – це уміння підтримувати і домовлятися, особливо в критичних ситуаціях. І новітні обставини можуть продемонструвати це усьому світові. А чи є Угорщина сателітом путінської Росії в Європейському Союзі – швидкоплинно вирішує час. І Президент України Володимир Зеленський цілком справедливо й відверто запитує угорців – з ким ви? Це саме той час, коли питають у кожного, і кожний сам собі задає це ж питання – з ким він?

Сподіваємося, що Угорщина наважиться розірвати зв'язки з Москвою та зможе ухвалити складне, але єдине стратегічно правильне рішення у цій надскладній ситуації. Адже нам невдовзі, після перемоги, жити разом у європейській родині, «сім'ї вольній, новій...»!

Маріан ТОКАР, доктор наук з державного управління, директор Науково-дослідного інституту політичної регіоналістики Ужгородського національного університету

Газета: 29 березня (2022)

Рубрика: День Планети

Поширити 28

Твіт

ГОЛОВНІ НОВИНИ

Дві третини жителів Києва повернулися до столиці, - Кличко

У тимчасово окупованому Ізюмі під завалами будинку, знищеного окупантами, знайдено тіла 44 людей, - Синегубов

росія пішла війною проти об'єднаної Європи, - Зеленський у парламенті Словаччини

Коментарі

Увійти

Тут немає коментарів [Будь першим!](#)

Написати нового коментаря

ВАЖЛИВО 16:05 росія пішла війною проти об'єднаної Європи, - Зеленський у парламенті Словаччини

Вводьте текст прямо тут!

Коментувати як Гість, або увійти:

Ім'я

Електронна пошта

Адреса сайту (не обов'язково)

Показано поряд з вашими коментарями. Не відображати публічно.

Якщо у вас є сайт, то залишіть тут посилання.

Підписатись на Нічого

Написати коментар

0 коментарів

Сортування

Додайте коментар...

[Плагін коментарів Facebook](#)

ПЕРЕДПЛАТИТИ «ДЕНЬ»

КУПИТИ КНИЖКИ

ПРОЕКТИ/ІНІЦІАТИВИ

Благодійна організація «Фонд сприяння ініціативам газети «День»**XXIII Міжнародний фотоконкурс газети «День»****XXIII Міжнародний фотоконкурс газети «День»****Потрібна допомога**[Facebook](#)[Twitter](#)[Telegram](#)[Youtube](#)[RSS](#)

© 1997-2021, ТОВ «УКРАЇНСЬКА ПРЕС-ГРУПА»

Матеріали, надруковані в газеті «День», є власністю видавця, захищені міжнародним і українським законодавством і не можуть бути відтворені в будь-якій формі без письмового дозволу видавця. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації – рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При в використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове. Матеріали зі знаком (P) публікуються на правах реклами або імідж-інформації (С) «День».

Всі матеріали, розміщені на цьому сайті з посиланням на агентство «Інтерфакс-Україна», не підлягають подальшому відтворенню та/чи розповсюдженню у будь-якій формі, окрім як з письмового дозволу агентства «Інтерфакс-Україна».

[Мобільна версія сайту](#)**ВАЖЛИВО** 16:05 росія пішла війною проти об'єднаної Європи, - Зеленський у парламенті Словаччини<https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/viy-na-yak-sposib-perevirky-partnerstva>

Подія

ПЕРЕДПЛАТИТИ «ДЕНЬ»

КУПИТИ КНИГИ